

Güncel Fıkıh
Problemlerinin
Çözümünde

**Temel
İlkeler
ve
Sözlük**

Doç. Dr. Ahmet ÖZDEMİR

Ankara, 2024

Güncel Fıkıh Problemlerinin Çözümünde Temel İlkeler ve Sözlük

Yazar

Doç. Dr. Ahmet ÖZDEMİR

ISBN: 978-625-6444-34-8

1. Baskı

Mart, 2024 / Ankara

Matbaa, Satış, Yayınevi, Sertifika No: 46683

Grafiker®

Yayınları

Yayın No: 498

Web: grafikeryayin.com

Kapak, Sayfa Tasarımı,

Baskı ve Cilt

Grafiker®

Grafik-Ofset Matbaacılık Reklamcılık

Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

Oğuzlar Mahallesi

1396. Cadde No: 6/A

06520 Balgat-ANKARA

Tel : 0 312. 284 16 39 Pbx

Faks : 0 312. 284 37 27

E-mail : grafik@grafiker.com.tr

Web : grafik.com.tr

Kitabın hukuksal ve bilimsel sorumluluğu yazarına aittir.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	5
GİRİŞ.....	7

BİRİNCİ BÖLÜM

GÜNCEL FIKIH PROBLEMLERİNİN ÇÖZÜMÜNDE TEMEL İLKE VE ESASLAR

1. Yaşanılan Çağın Dilini ve Terimlerini Bilmek.....	14	3
2. Teknik Bilgilerden Azamî Ölçüde İstifade Etmek.....	15	
3. Fıkıh Külliyatının Zenginliğinden Yararlanmak.....	16	
4. Güncel Kavramlara “Mevzuatta Yüklenen” Anlamı Bilmek.....	18	
5. Klasik Dönemde Tarihi Şartlar Özelinde Beyan Edilen İctihadları Günümüze Aktarmamak.....	20	
6. Yerel Şartları Dikkate Almak.....	21	
7. Fıkıhın Ele Alınan Konuya İlişkin Ana Esaslarını Göz Önünde Tutmak.....	25	
8. Fetvanın Suistimalini Önleyecek Tedbirler Almak.....	33	
9. Hükümlerin Delil ve Hikmetlerini Açıklamak.....	36	

İKİNCİ BÖLÜM

GÜNÜMÜZ FAKİHLERİNDE BULUNMASI GEREKEN TEMEL NİTELİKLER

1. Alan Bilgisinde Yeterlilik.....	40
2. Fikrî Özgürlük.....	41
3. Siyasî Şahıs ve Kurumlara Karşı Mesafeli Duruş.....	44
4. Çözüm Odaklı Yaklaşım.....	45
5. Çalışma ve Üretme Azmi.....	48
6. Teknoloji Bilgisinde ve İletişim Alanında Yeterlilik.....	50
7. Şahsiyetli Tutum ve Davranış.....	51
8. Güncel Haber ve Gelişmeleri Takip Etmek.....	52
9. Toplumunu ve İnsanları Tanımak.....	53
Günümüzde İdeal Bir Fakih Portresi.....	54

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

GÜNÜMÜZ FIKİH PROBLEMLERİ SÖZLÜĞÜ

Giriş.....	57
Sözlük.....	59
Güncel Kavramların Konulara Göre Tasnifi.....	147
Sonuç ve Öneriler.....	155
KAYNAKÇA	159

ÖN SÖZ

Allah Teâlâ'ya sonsuz hamd ve senâlar olsun. Salât ve selâm ahlâk-ı hamide sahibi Resûlullah'a, âline ve ashabına olsun.

Müslümanların bu dünya hayatında başarılı olup, ebedî hayatta kazananlardan olabilmeleri için Yüce Yaratıcının emir ve yasaklarına riayet ederek hareket etmeleri gerekir. Fıkıh ilmi, helali ve haramı bilip ona göre hayatını şekillendirmeyi amaç edinenlere yol göstermeyi amaçlamaktadır. Bu yönüyle fıkıh, hem bu dünyada hem de ukbâda kazançlı olabilmenin esaslarının öğretildiği bir ilimdir.

Hayatın sürekli bir değişim ve dönüşüm içinde olması, Müslümanların hayatlarına sürekli yenilikler getirmekte ve bu yeni uygulamalardan bir kısmının meşrû olup olmadığının araştırılması gerekli hale gelmektedir. Son dönemlerde kaleme alınan günümüz fıkıh problemleri, çağdaş fikhî meseleler, güncel hayata fetvalar isimli eserlerde aktüel karşılığı olan ve merak edilen yeni fıkıh meseleleri konu edinilmektedir. Çağdaş fıkıh problemlerinin belirli ilke ve metotlar çerçevesinde çözüme kavuşturulması elzemdir ve bu alan yeni kullanılmaya başlayan pek çok sözcüğün bilinmesini gerektirmektedir.

Bu eserde, güncel fıkıh problemleri kapsamında uyulması gereken temel ilke ve kurallar ile günümüzde kullanılan yeni sözcük ve terimlerin açıklanması hedef-

lenmektedir. Bu amaçla çalışmanın birinci bölümünde güncel fıkıh problemlerinin çözümünde dikkat edilmesi gereken temel esaslara yer verilmiştir.

İkinci bölümde yeni fikhî meseleleri çözüme kavuşturması beklenen günümüz fakihlerinde bulunması gereken temel niteliklere ve donanımlara değinilmiştir. Böylelikle ideal bir fakih portresi çizilmeye çalışılmıştır.

Üçüncü bölümde ise ekonomi, tıp, hukuk, siyaset, kamu yönetimi, helaller ve haramlar gibi oldukça geniş bir alanda bilinmesine ihtiyaç duyulan temel kavramların tanımlarına yer verilmiştir. Bu kavramların öğrenilmesi, hem ilimlerdeki gelişmeleri yakından takip edebilme-ye, hem de yaşanan hayat ve kullanılan dil ile bağlantı kurabilmeye yardımcı olacaktır. Sözlük bölümünde, kavramın tanımının alındığı kaynaklar dipnotta gösterilerek konu hakkında daha ayrıntılı bilgi edinmek isteyenlerin ilgili literatüre ulaşmasına katkı sunulmuştur.

Gayret kuldan, muvaffakiyet Allah'tandır.

Ahmet ÖZDEMİR

KAYNAKÇA

- Akalın, Şükrü Haluk vd. *Türkçe Sözlük*. Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları, 2011.
- Albayrak, Seyyit Ali. *Sanal Paraların Fıkî Açısından Para Olma Vasfı*. Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enst., Doktora Tezi.
- Alpdündar, Remzi. *Yeni Hukuk Sözlüğü (Kılavuzu)*. İstanbul: Eğitim Yayınları, 1977.
- Ana Britannica: Genel Kültür Ansiklopedisi*. İstanbul: Ana Yayıncılık, 2004.
- Andsoy, Işıl Işık - Gül, Asiye .“Hemşirelerin Beyin Ölümü ve Bitkisel Hayat Konusundaki Bilgi ve Düşünceleri”. *Bakırköy Tıp Dergisi* 14 (2018), 1-7.
- Apaydın, Yunus vd.. *İlmihal*. İstanbul: TDV Yayınları, 1999.
- Araz, Yunus. “İslâm Hukuku Açısından Yap-İşlet-Devret (YİD) Modeli”. *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi* 14/3 (2020), 1177-1198.
- Arda, Erhan. *Ekonomi Sözlüğü*. İstanbul: Alfa Yayınları, 2002.
- Arıboğan, Ülke vd. *Uluslararası İlişkiler Sözlüğü*. İstanbul: Der Kitabevi, 2017.
- Ârif, Ali Ârif. “Taşıyıcı Anne veya Kiralanmış Rahim İslâmî Bir Bakış”. çev. Esra Rahat Özer, *İslâm Hukuku Araştırmaları Dergisi* 17 (2011), 389-414.

Arkonaç, Oğuz. *Açıklamalı Psikiyatri Sözlüğü*. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri, 1999.

Asafkan, Kenan. *Türkçe İzhahlı Malî, Ticarî, Sinaî, Ziraî, Sigorta, Muhasebe Terimleri Lugatı*. Ankara: Ayyıldız Matbaası, 1966.

Ayan, Buğra. *Dijital Varlık Sözlüğü*. İstanbul: Sahi Kitap, 2021.

Aydın, Celal. *Lise Coğrafya*. Ankara: Doğan Yayıncılık, ty.

Aypek, Nevzat vd.. *Ekonomik Terimler Sözlüğü*. Ankara: Gazi Kitabevi, 2019.

Bağdatlı, Selahattin. *Hukuk Sözlüğü*. İstanbul: Der Yayınları, 1997.

160 Bardakoğlu, Ali. "Anayasa" *İslâm'da İnanç İbadet ve Günlük Yaşayış Ansiklopedisi*. İstanbul: İFAV Yayınları, 1997.

Bardakoğlu, Ali. "Vadeli Satış" *İslâm'da İnanç İbadet ve Günlük Yaşayış Ansiklopedisi*. İstanbul: İFAV Yayınları, 1997.

Bayındır, Abdülaziz. "Temkin Süresi" *İslâm'da İnanç İbadet ve Günlük Yaşayış Ansiklopedisi*, İstanbul: İFAV Yayınları, 1997.

Bayındır, Abdülaziz. *Ticaret ve Faiz*. İstanbul: Süleymaniye Vakfı, 2007.

Bayraktar, Ahmet. "İntiharın Fıkhu -Psikopatolojik Boyutları ve Vaka Sunumu", *Eskiyeni*, 36 (2018), 53-72.

Beşkardeşler, Halil. *Türkiye ve Dünyada Risk Sermayesi*. İstanbul: Kadir Has Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010.

Bilge, Necip. *Hukuk Başlangıcı*. Ankara: Turhan Kitabevi, 1995.

- Bolay, Süleyman Hayri. *Felsefe Doktrinleri ve Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Nobel Yayıncılık, 2009.
- Boran, Mustafa. "Tütün/Sigara ve Kât Gibi Zararlı Maddelerin Dini Hükmü". *İslâm Hukuku Araştırmaları Dergisi* 29 (Nisan 2017), 425-455.
- Bozkurt, Ömer- Ergun, Turgay. *Kamu Yönetimi Sözlüğü*. ed. Seriye Sezen. Ankara: Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü, 2014.
- Cıvız, Yunus Naci. "İslâm Hukukunda İstihlâk ve Hükümleri". *Yalova Sosyal Bilimler Dergisi* 5/9 (2015), 225-248.
- Çağbayır, Yaşar. *Ötüken Türkçe Sözlük*. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 2007.
- Çağrı, Mustafa. "Siyaset" *İslâm'da İnanç İbadet ve Günlük Yaşayış Ansiklopedisi*. İstanbul: İFAV Yayınları, 1997.
- Çakır, Mustafa. "Hizmet Finansmanında Zimmette Kiralama Modeli ve Fikhî Temelleri". *İslâm Hukuku Araştırmaları Dergisi* 34 (Ekim 2019), 289-320.
- Çeker, Orhan. *Fetvalarım I*. Konya: Damla Ofset, 2014.
- Çolak, Ö. Faruk. *Para-Banka Sözlüğü*. Ankara: İmge Kitabevi, 1987.
- Dağ, Mehmet-Çelik, Muhammet. "Yatırım Teşvikleri Nedir? Kavram ve Kapsamı Üzerine Bir Değerlendirme". *B.E.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 7/2 (Aralık 2018), 863-875.
- Dağcı, Şamil. *İslâm Ceza Hukukunda Şahıslara Karşı Müessir Fiiller*. Ankara: DİB Yayınları, 1996.
- Dalgın, Nihat. *Gündemdeki Tartışmalı Dini Konular 2*. Samsun: Etüt Yayınları, 2010.

- Daş, Ayşegül İyileşen. *Lazer Epilasyonda Alexandrite İle Alexandrite Nd:YAG Kombine Tedavilerinin Karşılaştırılması*. G.Ü., Tıp Fakültesi, Uzm. Tezi, 2017.
- Demir, Ömer–Acar, Mustafa. *Sosyal Bilimler Sözlüğü*. İstanbul: Ağaç Yayıncılık, 1992.
- Demirci, Kürşat. “Nevruz”. *İslâm’da İnanç İbadet ve Günlük Yaşayış Ansiklopedisi*. İstanbul: İFAV Yayınları, 1997.
- Din İşleri Yüksek Kurulu Fetvalar*. Ankara: DİB Yayınları, 2018.
- Doğanay, Ümit. *Hükmî Şahıslar*. İstanbul: Filiz Kitabevi, 1971.
- Döndüren, Hamdi. *İslâmî Ölçülerle Ticaret Rehberi*. İstanbul: Kampanya Kitapları, 2014.
- Duman, Soner. *Günümüz Fıkıh Problemleri*. İstanbul: Beka Yayıncılık, 2018.
- Dumlu, Emrullah. “Fıkhî Açından Altın Hesabı”. *İslâm Hukuku Araştırmaları Dergisi* 20 (Ekim 2012), 237-266.
- Ebû Dâvûd, Süleyman. *Sünen-i Ebû Dâvûd Tercüme ve Şerhi*. çev. N. Yeniçel, H. Kayapınar. İstanbul: Şamil Yayınevi, 1987.
- Er, İzzet. “İrkçılık”, *İslâm’da İnanç İbadet ve Günlük Yaşayış Ansiklopedisi*. İstanbul: İFAV Yayınları, 1997.
- Erbay, Celal. *İslâm Ceza Muhakemesi Hukukunda İspat Vasıtaları*. İstanbul, İFAV Yayınları, 1999.
- Erdoğan, Süleyman. *Bir İnsan Hakları Sorunu Olarak Gıda Güvenliği*. Ankara: Hayat Yayınları, 2014.
- Ertan, Eyüp. “Demansın Fıkhî Boyutları”. *İslâm Hukuku Araştırmaları Dergisi* 38 (Ekim 2021), 39-69.

- Feyzioğlu, Feyzi N. vd. *Eşya Hukuku Dersleri*. İstanbul: Fakülteler Matbaası, 1968.
- Görmüş, Şakir vd. ed. *Yaşayan ve Gelişen Katılım Bankacılığı*. İstanbul: TKBB Yayınları, 2019.
- Gültekin, Fatih. *Fark Etmeden Yediklerimiz A'dan Z'ye Gıda Katkı Maddeleri*. İstanbul: Server Yayınları, 2021.
- Günay, Hacı Mehmet. "Gizli Evlilik, Misyâr Nikâhı ve Tescil Edilmeyen Nikâhlar". *Güncel Dini Meseleler İstişare Toplantısı V*: Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yay. 2012.
- Güriz, Adnan. *Hukuk Başlangıcı*. Ankara: Siyasal Kitabevi, 2013.
- Hacak, Hasan. "İrtifak". *İslâm'da İnanç İbadet ve Günlük Yaşayış Ansiklopedisi*, İstanbul: İFAV Yayınları, 1997.
- Hançerlioğlu, Orhan. *Ekonomi Sözlüğü*. İstanbul: Remzi Kitabevi, 1986.
- Hasenî, Ahmed. *İslâm'da Para*, çev. Adem Esen. İstanbul: İz Yayıncılık, 1996.
- Heyet. *Tıp ve Sağlıkla İlgili Fetvalar*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2020.
- İleri, Suphi Nuri. *Güçler Arası Hukuk*. İstanbul: Bozkurt Basımevi, 1936.
- Kacı, Temel. "Bir Finansman Yöntemi Olarak İsticrâr Akdi". *İslâm Hukuku Araştırmaları Dergisi* 30 (Ekim 2017), 273-297.
- Karadâvî, Yusuf. *İslâm Hukuku Evrensellik-Süreklilik*, çev. Yusuf Işıcık-Ahmet Yaman. İstanbul: Marifet Yayınları, 1997.
- Karakaya, İskender. *Uluslararası İlişkilerde Güncel Sorunlar*,

ed. M. Seyfettin Erol- Muharrem Ekşi. Ankara, Akçağ Yayınları, 2020.

Karaman, Hayreddin. *Hayatımızdaki İslâm*. İstanbul: İz Yayıncılık, 2016.

Karaman, Hayreddin. *İslâm Hukukunda İctihad*. İstanbul: MÜİF Vakfı Yayınları.

Katılım Bankacılığı Strateji Güncelleme Raporu, 2021-2025. TKBB Yayınları.

Keskin, Yusuf Ziya. "Poligamiyi Dörtle Sınırlayan Âyet ve Hadislerin Tahlili". *Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 6 (2000), 5-26.

Kirman, Mehmet Ali. *Din Sosyolojisi Sözlüğü*. Adana: Karahan Kitabevi, 2016.

164 Kocatürk, Utkan. *Açıklamalı Tıp Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, 1991.

Kocatürk, Utkan. *Tıp Terimleri El Sözlüğü*. Ankara: Sevinç Matbaası, 1989.

Köksal, İsmail. "Uygulamadaki Resmî ve Dinî Nikâhların Fikhî Yönü". *Bilimname* 7/16 (2009), 25-42.

Küçüköner, Erdoğan. "Günümüzde Helâl Gıda". *Güncel Dini Meseleler İstişare Toplantısı IV*, Ankara: DİB Yayınları, 2011.

Medicana: Genel Sağlık Ansiklopedisi. İstanbul: Ana Yayıncılık, 1993.

MEGEP. *Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri Epilasyon*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı, 2008.

MEGEP. *Aile ve Tüketici Hizmetleri Uyuşturucu ve Uyarıcı Maddelerden Korunma*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı, 2011.

- MEGEP. *Aile ve Tüketici Hizmetleri Alkol Bağımlılığından Korunma*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı, 2011.
- MEGEP. *Aile ve Tüketici Hizmetleri Besin Saklama*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı, 2011.
- MEGEP. *Pazarlama ve Perakende Tüketici Hakları II*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı, 2011.
- MEGEP. *Meslekî Gelişim Çevre Koruma*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı, 2014.
- Menekşe, Ömer. “İslâm Hukukunda Alzheimer Hastalığının Eda Ehliyeti Üzerindeki Etkileri”. *İslâm Hukuku Araştırmaları Dergisi* 27 (Nisan 2016), 147-181.
- Nesâî, Ebû Abdurrahman Ahmed. *Sünen*, thk. Abdulfettah Ebû Gudde. Halep: Mektebetü'l-Matbûâtî'l-İslâmiyye, 1986.
- Okka, Osman- Kazak, Hasan. *İslâmî Finansal Yönetim*. Ankara: Nobel yayınları, 2021.
- Okur, Kâşif Hamdi. *Fetvada Dil ve Üslup*. Ankara: Ay Yayınları, 2018.
- Onur, Mehmet. “Sanal (Kripto) Para Birimlerinin İslâm Hukuku Açısından Değerlendirilmesi”. *Türkiye İlahiyat Araştırmaları Dergisi* 5/2 (2021), 289-310.
- Otuzoğlu, Cengiz. *E-Ticaret ve E-Ticarete İlişkin Yasal Düzenlemeler Muhasebeleştirilmesi ve TFRS 15 Kapsamında İncelenmesi*. Ankara: Atılım Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2017.
- Öney, Ayhan. *İktisadî ve Ticarî Terimler Sözlüğü*. Ankara: Turhan Kitabevi, 1978.
- Özdemir, Ahmet “Kamerî Ayların Tespitindeki İhtilafın

Sebepleri ve Çözüm Önerileri". *Çukurova İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 10/1 (2010), 195-206.

Özdemir, Ahmet. *Fikhî Kurallar Işığında Kamu Yönetimi*. Ankara: Grafiker Yayınları, 2023.

Özdemir, Ahmet. "Tarihî Şartlar Özelinde Beyan Edilen İctihadların İftâ Kaynağı Olarak Kullanması Problemi". *Tasavvur Tekirdağ İlahiyat Dergisi* 9/2 (Aralık 2023), 1543-1562.

Öztan, Bilge. *Medeni Hukukun Temel Kavramları*. Ankara: Turhan Kitabevi, 1997.

Pabuççu, Köksal. *Biyolojik Terör*. İstanbul: Nesil Yayınları, 2003.

166 Pirinççi, Ayşe Esra. "Yeni Dünya Düzeninde Sanal Para Bitcoin'in Değerlendirilmesi". *International Journal of Economics Politics Humanities and Social Sciences* 1/1 (2018), 45-52.

Samar, Mahmut. "Fikhî Açından Altın Tahvili ve Altına Dayalı Kira Sertifikası İhracı". *İslâm Hukuku Araştırmaları Dergisi*, 33 (Nisan 2019), 307-336.

Sancak, Ethem. *Sermaye Piyasası Sözlüğü*. İstanbul: Scala Yayıncılık, 2014.

Sarıyüpoğlu Mustafa vd.. *Su Ürünleri Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2009.

Seyrek, Ahmet Murat, *Sosyoloji Sözlüğü*. İstanbul: Yediveren Yayınları, 2020.

Seyyar, Ali. *Sosyal Siyaset Terimleri: (Ansiklopedik Sözlük)*. İstanbul: Beta Basım Yayım, 2002.

Sürücü, Özlem Altunöz vd.. "İslâmî Hassasiyetler Çerçevesinde Helâl Turizm Uygulamalarına İlişkin

Bir Değerlendirme; Helâl Oteller". 1. *International Halal Tourism Congress Proceedings Books*, Alanya: 2017.

Şafak, Ali. *Hukuk Terimleri Sözlüğü*. Ankara, Rehber Yayıncılık, 1993.

Şimşek, Ayşe. "İslâm Hukuku Açısından Taşiyıcı Annelikte Meşrûiyet Tartışmaları". *İslâm Hukuku Araştırmaları Dergisi* 24 (Ekim 2014), 241-266.

Şimşek, Murat. "Helal Belgelendirme ve SMIIC Standardı". *İslâm Hukuku Araştırmaları Dergisi* 22 (Ekim 2013), 19-44.

Tekin, Mustafa. "Batı'da Sekülerlik ve Türkiye Müslümanlığının Seküler İçerimleri". *İnsan ve Toplum Dergisi* 2/4 (2012), 181-204.

Tekin, Mustafa. *Din Sosyolojisinin 200'ü*. Ankara: Otto Yayınları, 2019.

Tekinay, Selahattin Sulhi vd.. *Tekinay Borçlar Hukuku Genel Hükümler*. İstanbul: Filiz Kitabevi, 1993.

Turan, M. Fatih. "Fıkhî Açından Otopsi". *İslâm Hukuku Araştırmaları Dergisi* 23 (Nisan 2014), 271-296.

Turay, Fatih. *Finansal Açından İslâm Borçlar Hukuku*. İstanbul: Ensar Yayınları, 2019.

Türet, Şevket Serdar vd.. *Kozmetik Terimler Sözlüğü*. İstanbul: Fono Yayınları, 2003.

Türkçe Bilim Terimleri Sözlüğü. Ankara: TÜBA, 2019.

Türkiye Katılım Bankacılığı Strateji Belgesi 2015-2025, İstanbul: TKBB Yayınları, 2015.

Türkiye'de Katılım Bankacılığı El Kitabı. İstanbul: TKBB Yayınları, 2021.

Uyanık, Memet Zeki. “Bankaların Memur, İşçi ve Emeklilere Verdiği Maaş Promosyonlarının Fıkhî Durumu”. *Marife: Dinî Araştırmalar Dergisi* 18/2 (2018), 633-650.

Yaman, Ahmet. “İslâm Hukuku Açısından Organ Nakli ve Beyin Ölümü”, *Tıp, Etik, Din, Sosyoloji ve Hukuk Bağlamında Organ Nakli Sorunlar ve Çözüm Önerileri* (09 Mayıs 2014), 26-36.

Yaman, Ahmet. “Klonlama ya da Genetik Kopyalamaya İslâm Hukuku Açısından Bir Yaklaşım”. *Diyanet İlmî Dergi* 34/2 (1998), 21-42.

Yaran, Rahmi. *İslâm Hukukunda Borcun Gecikmesi*. İstanbul: İFAV Yayınları, 1997.

Yayla, Atilla. *Siyasî Düşünce Sözlüğü*. Ankara: Adres Yayınları, 2003.

İnternet Kaynakları:

<http://modernekonomi.com> 05.06.2023.

<https://acikders.ankara.edu.tr> 08.02.2024.

<https://borsaistanbul.com> 18.08.2023.

<https://katilimsozluk.tkbb.org.tr> 02.06.2023.

<https://kurul.diyanet.gov.tr> 24.10.2023.

<https://sozluk.adalet.gov.tr> 03.11.2023.

<https://tkbbdanismakurulu.org.tr> 02.06.2023.

<https://www.aile.gov.tr> 28.08.2023

<https://www.hak.gov.tr> 24.08.2023.

<https://www.hangikredi.com> 24.10.2023.

<https://www.labmedya.com> 08.02.2024.

<https://www.medicana.com.tr> 19.01.2024.

<https://www.memorial.com.tr> 24.08.2023.

<https://www.mevzuat.gov.tr> 07.11.2023.

<https://www.resmigazete.gov.tr> 07.11.2023.

<https://www.saglikturizmkonseyi.org> 23.08.2023.

<https://www.tcmb.gov.tr> 20.10.2023.

<https://www.tkbb.org.tr> 02.06.2023.

<https://www.tmsf.org.tr> 19.01.2024.

<https://www.turkiyesigorta.com.tr> 23.08.2023

<https://www.turkpatent.gov.tr> 28.08.2023.

<https://www.worldhalalcouncil.com> 23.02.2024.